

TÁRSADALMI ELLENŐRZŐ TÁJÉKOZTATÓ TÁRSULÁS

*Minden kedves olvasónknak
meghitt, szép karácsonyt
és boldog új évet kívánunk!*

HÍRLAP

A TÁRSADALMI ELLENŐRZŐ TÁJÉKOZTATÓ TÁRSULÁS INGYENES
KIADVÁNYA. MEGJELNIK BÁTASZÉK, BÁTÁAPÁTI, CIKÓ, FEKED,
MÓRÁGY, MÖCSÉNY, ÓFALU, VEMÉND TELEPÜLÉSEKEN

Évzáró ebéd és előadás az idei tevékenységről

PAKS Hagyományos évzáró ebédet tartott december 18-án a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. Az eseménynek Paks, az Erzsébet Nagy Szálloda adott otthont. A rendezvényre meghívást kaptak a négy társulás polgármesterei, a társulás elszámolásában közreműködő szakemberek és a sajtó munkatársai. A vendégeket dr. Kereki Ferenc, az RHK Kft. ügyvezető igazgatója köszöntötte, majd előadást tartott a társulás az évi tevékenységéről. Fotó: Molnár Gyula

► 7. OLDAL

Találkozás a dévai árvákkal

MÓRÁGY-DÉVA A Böjte Csaba szerzetes által alapított Szent Ferenc Alapítvány Gyermekotthonába utazott nemrég a Mórággyi Általános Iskola felső tagozatos színjátszó csoportja.

Agrárlogisztikai központ épül

BÁTASZÉK Tavaszra elkészül az agrár-logisztikai központ, amelynek alapkövét nemrég tették le, és amellyel a város a helyi és környékbeli zöldség- és gyümölcstermelőket kívánja segíteni.

Közmeghallgatás egy bizottság tervével

Tillmann Péter, Bechli Erzsébet, Glöckner Henrik, Krachun Szilárd, Faragó László és Bakó Józsefné

BÁTAAPÁTI A Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás idei munkája szerepelt napirendi pontként a múlt hét keddjének délutánján Bátaapátiban, a művelődési házban tartott közmeghallgatáson. A rendezvényen Krachun Szilárd, Bátaapáti polgármestere, egyúttal a TETT elnöke köszöntötte a közönséget, valamint megjelent polgármester társait, akik hivatalból tagjai a társulásnak. A három települési vezető, azaz Bechli Erzsébet, Glöckner Henrik és Tillmann Péter Ófaluból, Mórágyról, illetve Fekedről érkezett a helyszínre. Az asztalnál ugyancsak helyet foglalt Faragó László, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. üzemeltetési igazgatója, valamint Bakó Józsefné, Bátaapáti önkormányzatának jegyzője.

Krachun Szilárd bevezetesként rövid áttekintést adott a TETT szempontjából fontos ez évi eseményekről. Egyebek mellett említést tett az RHK Kft. szervezésében negyedévente megvalósuló tájékoztatókról, amelyekre alkalom nyílt első kézből információkat szerezni dr. Kereki Ferencről, az RHK Kft. ügyvezető igazgatójától.

Ugyancsak szólt a márciusi TETT ülésről, melyen a társulás elfogadta tárgyévi költségvetését és megtárgyalta a feladatokat. Beszélt a májusi, XIX. TETT-re Kész Napról, mint rendszeresen visszatérő rendezvényről. Ismertette a májusi TETT ülést, ahol megtörtént a tárgyévi költségvetés módosítása, továbbá ugyanekkor adott tájékoztatást a 2018. évi kommunikációs tevékenységről Honti Gabriella, az RHK Kft. osztályvezetője. Visszatekintett a november 5-i, tisztújító TETT ülésre, melyen átvette az elnöki stafétabotot Darabos

Józsefné addigi vezetőtől. Beszámolt egy másik személyi változásról is, miután Metzné dr. Darabos Orsolya, a Lakossági Ellenőrző Csoport vezetője lemondott tisztségéről. A TETT Hírlapra térve közölte, hogy a kiadvány, a kötelezettségnek megfelelően évente hat alkalommal jelenik meg, decemberben dupla számmal.

Krachun Szilárd bejelentette, hogy szándékában áll életre hívni egy olyan, három tagból álló, független szakértői bizottságot, mely szakmai szempontból áttekinti, véleményezi az RHK Kft. munkáját. Ez ügyben már fel is vette a kapcsolatot dr. Frigyesi Ferencsel, az RHK Kft. volt beruházási igazgatójával. Ugyancsak örömmel látja a csapatban dr. Ormai Péter vegyészmenőközt, a radioaktív hulladékok tárolásának nemzetközi hírű szakértőjét és dr. Rónaky Józsefet, az Országos Atomenergia Hivatal nyugalmazott főigazgatóját is. A testület létrehozását a TETT elnöke azért tartja fontosnak, mert egyrészt egy ilyen, kellő irányítást biztosító háttérre szüksége van a társulásnak. Másrészt felmerült annak lehetősége, hogy a Püspökszilágyi Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tároló területéről Bátaapátiba érkezzenek szállítmányok. Van egy harmadik szempont is, ez pedig nem más, mint Paks II majdani megépítése.

A TETT elnöke kritikával beszélt a tájékoztatást szolgáló pénz felhasználásáról. Annak idején ugyanis közös megállapodásnak számított, hogy a hulladék befogadása együtt kell járjon az életminőség javításával is. Ez egy ideig működött is, ám az idő előrehaladtával ez a folyamat lelassult. Krachun Szilárd egyértelműen fo-

galmazott: nem tartja célszerűnek, hogy ismét leaszfaltozzanak egy már jól megépített utat, ha ez a pénz a lakosság közvetlen gyarapodását is szolgálhatja.

Ugyancsak nehezényezte, hogy a pénzügyi elszámolás a jogosan elvárhatónál sokkal szigorúbb, emellett körülményes és hosszasan is. Ezért előfordulhat az, hogy egy statra kész beruházás az engedély megérkezésekor az eredeti összeghez képest többbe kerül. A TETT elnöke nem kikapukra, hanem mindössze a törvény keretein belüli, rugalmasabb eljárásra tartott igényt.

Faragó László a Püspökszilágyiból Bátaapátiba történő hulladékszállítás háttérét világította meg. Erre a megoldásra azért van szükség, mert a Pest megyei község tárolója megtelt és tovább nem bővíthető. Ezt a helyszínt alapvetően a kórházak és kutatóintézetek laboratóriumi, kis aktivitású izotóp-hulladékaiknak tárolására alakították ki. A további fogadókészség, medencék felszabadítása érdekében innen hulladékot kell elszállítani, logikusan oda, ahol van hely. Bátaapátiba gyakorlatilag a paksi átvételi kritériumoknak megfelelő, tömörített, hordozott hulladék kerül. A kivitelezésnek természetesen megvannak a maguk jogszabályban rögzített eljárási módjai. Ez azzal jár, hogy a bátaapáti tároló üzemeltetési engedélyét módosítani kell. Azaz, többek között megfelelő tanulmányok beadására, lakossági közmeghallgatásra van szükség. Faragó László becslése szerint nagyjából egy éves eljárás várható. Azt is hangsúlyozta: a már említett független bizottság a lakosság segítségére lesz annak nyugtázásában, hogy a radioaktív

Sári József

hulladékokkal kapcsolatos kockázat nem fog növekedni. Mint bátaapátiban letelepedett lakos sem kívánna több gondot okozni úgy a helybelieknek, mint magának a korábbi időszakhoz képest. Sennek a gondnak a mértéke gyakorlatilag nulla.

Tillmann Péter és Glöckner Henrik egyaránt megjegyezte, hogy az egy éves határidő, mint mielőbb útjára indítandó folyamat szükségessége a korábbi tájékoztatókon távlati célként merült fel. Ezzel együtt ez a gyorsítás nem okozhat megoldhatatlan gondot. Sári József helybeli lakos arra hívta fel a figyelmet, hogy személy szerint nem híve az ideszállításnak Püspökszilágyiból. De ha mégis ez történik, akkor ez kedvező feltételeket eredményező tárgyalási alap lehet nemcsak Bátaapáti, hanem valamennyi TETT-es település számára. Ez utóbbi felvetéssel Krachun Szilárd is egyetértett.

Három településen új polgármester kezdte meg a munkát

BÁTAAPÁTI-CIKÓ-VÉMÉND Az őszi önkormányzati választás a TETT-hez kapcsolódó polgármesteri névsorban is változást okozott, három településnek új vezetője lett. Őket mutatjuk be alább

Krachun Szilárd, Bataapáti: „A családok évei következnek!”

Krachun Szilárd 1951-ben a Fejér megyei Alsószentivánban született. 1955 óta él Bataapáti. 1985-től 1990-ig községi előjáróként dolgozott a településen. 1990-ben, még az önkormányzati választások előtt néhány hónappal tanácselnökké választották, majd ugyanabban az évben az őszi helyhatósági választásokon polgármesterként kapott bizalmat a falu lakóitól. Nem volt szívderítő a település látványa, amikor a képviselőtestület élére állt. Nem voltak szilárd burkolatú utak, nem volt telefon, nem volt iskola.

– Mindezek hiányát felszámoltuk – mondta egy korábbi interjú-

ban. – Utjainkat rendbe tettük. Visszahoztuk iskolánk alsó tagozatát, s pályázaton nyert pénzzel épületét bővítettük, korszerű fűtéssel láttuk el, tornaszobát alakítottunk ki vizesblokkal. Óvodánkat is korszerűsítettük. Rendeztük a faluközpontot, felújítottuk a polgármesteri hivatalt. Megtörtént a szennyvízelvezető rendszer kiépítése. Sári József vállalkozó kezdeményezésére újjászerveztük a sportegyesületet, majd jelentős anyagi támogatásával a sportpálya mellé öltözőt építettünk.

Jelenlegi programjában arra mutatott rá: – A Radioaktív

Hulladékokat Kezelő Kft. befogadásakor azt vállaltuk, hogy a befogadásból származó támogatás egy részét a lakosság életkörülményeinek javítására és komfortérzetének növelésére fordítjuk.

Krachun Szilárd ígéretet tett arra, hogy megválasztása esetén ennek az elvárásnak fog eleget tenni, azaz a támogatás egy jelentős részét a lakosság szolgálatába állítja. Meggyőződése, hogy a családok évei következnek!

Cikó, Molnár Józsefné: „Fontos az értékek megőrzése”

Nagyszülei Cikón éltek, már gyermekkorában erős kötődés alakult ki benne a falu iránt. Férjével, Molnár Józseffel 1995-ben kötött házasságot, három fiuk született. Bár közös életüket Börzsönyben kezdték, de 2002-ben, amikor Cikóra költöztek, úgy érezték, „hazatértek”.

– Általános iskolai és középiskolai tanulmányaimat Bonyhádon végeztem, számvitel-gazdálkodás szakon érettségiztem. 2003-ban mérlegképes könyvelői képesítést szereztem, több évet töltöttem a könyvelő szakmában. Dolgoztam Cikó Község Önkormányzatánál igazgatási és pénzügyi ügyintézőként, a Bonyhádi Járási Hivatalnál anyakönyvvezetőként. Polgármes-

terre való megválasztásomig Szálka Község Polgármesteri Hivatalában pénzügyi és anyakönyvi feladatokat láttam el.

A polgármesteri tisztséggel járó feladatokat igyekszem ugyanolyan odaadással és becsülettel végezni, mint eddigi életem bármely más területét.

A cikóiak érdekeit hosszú távon szeretném méltón képviselni. Célom a megkezdett feladatok, pályázatok átvétele, megvalósítása. Szeretném valamennyi pályázati lehetőséget megragadni, a település fejlődésének, fenntartásának és működésének elősegítésére. Fontosnak tartom a járdák, az árkok, valamint a bel- és külterületi utak felújítását. Támogatom egy színvonalas vendéglátó egység létrehozását, ami nemcsak az itt élők számára fontos, hanem az ide érkező turisták, vendégek számára, valamint a faluban megrendezésre kerülő programok lebonyolításához is szükséges.

Nagyon fontos számomra az értékek megőrzése, a hagyományok ápolása. Ezért szeretném, hogy megfelelő figyelmet és támogatást kapjon a német kisebbség és a székely hagyományörző egyesület.

Szalonna Zoltán, Véménd: „Hiszek a kisközösségek jövőjében”

Az októberi választásokon a szavazók többsége Szalonna Zoltánt választotta meg Véménd polgármesterének. Családja, felesége és három fia az elsők az életében.

– 14 éves koromig itt éltem Véménden, itt jártam általános iskolába, itt sportoltam, zenéltem, táncoltam. A Babits Mihály Gimnáziumban érettségiztem, biológia-fizika szakon, ezt követően a Budapesti Kandó Kálmán Műszaki Egyetemen kezdtem el a tanulmányaimat, de időközben nyertem egy ösztöndíjat Bécsbe, ahol szociálpedagógia diplomát szereztem. Később átjelentkeztem Pécsre, és itt, a Pollack Mihály Műszaki és Informatikai Főiskolán végeztem villamosmérnökként. Másoddiplomás képzésben minőségirányítási szakmérnök képesítést is megcsináltam. (...) Foglalkoztam fogyatékos gyermekekkel, hátrányos helyzetű gyerekekkel, szülő nélkül nevelkedőkkel, drogosokkal. Sok tapasztalatot szereztem ezen a területen is. Az utóbbi években, az üzleti szférában dolgoztam, kezdetben Budapesten, majd Németországban. Jelenleg a KÉSZ csoportban vagyok tanácsadóként jelen, üzletfejlesztés, innovációs és technológiai

projektekkel foglalkozom. (...) Tulajdonképpen, az hogy indultam a választáson, közös döntés volt. (...) Szerintem nagy előny, hogy sokszínű a falu összetétele. Fontos, hogy ne csak egymás mellett éljünk, hanem egymásért is, formálódjunk igazi közösséggé. Beleértve ebbe mindenkit, aki itt él Véménden. Hiszek a kisközösségek jövőjében. (...) Amit még nagy értéknek gondolok, a turizmus kiépítése. Csodálatos környezetben fekszik Véménd, ebben nagy lehetőségeket látok, erre lehet építeni.

(A Véméni Krónika és Till Judit hozzájárulásával)

Tanulságos találkozás a dévai árvákkal

MÓRÁGY Dévára, a Böjte Csaba szerzetes által alapított Szent Ferenc Alapítvány Gyermekotthonába utazott nemrég a Mórágai Általános Iskola felső tagozatos színjátszó csoportja. A tanulókat pedagógusok, iskolai dolgozók és szülők kísérték el Erdélybe. Mucska Melinda igazgató osztotta meg lapunkkal azt, hogy mi is volt az utazás kiváltó oka, célja és eredménye.

– Az ötlet úgy született, hogy színjátszó foglalkozáson a karácsonyi műsorunkra készülünk, ahol ötven erdélyi kisgyermek levelét olvastuk fel Wass Albert előszavával – kezdte Mucska Melinda. – Mindenkinek potyogott a könnye... A gyerekek reakciója nagyon meglepett, nem számítottam rá, hogy az üzenet ennyire mélyen érinti őket. Aztán megbeszéltük, hogy milyen rohanó világot élünk, hogy sajnos elsiklunk a mindennapokban a valódi emberi kapcsolatok felett, egyre kevesebbet beszélgetünk embertársainkkal... S ebben a levélben, a tartalmában végre valódi értékeket fedeztünk fel. Így jött az ötlet, hogy látogassunk el a Dévai Szent Ferenc Alapítvány Gyermekotthonába, melyről oly sokat olvashatunk és láthattuk már a televízióban is. Az otthont alapító Böjte Csaba és segítőinek munkássága példaértékű mindenki számára. A mórágai színjátszók úgy döntöttek, hogy szeretnének örömet okozni az ott élő gyerekeknek.

Levelet írtunk tehát Palkó Ceciliának, az otthon vezetőjének és kértük, hogy tegyen lehetővé egy látogatást Mikulás napján. Jött is a válasz, hogy szeretettel várnak minket. Ezután kértük a Tamási Tankerületet és Mórágai Község Önkormányzatának képviselő testületét, hogy támogassák kezdeményezésünket és utazásunkat. Ez meg is történt, amiért nagyon hálásak vagyunk. Ezután gyűjtésbe kezdtünk. Boldogok voltunk, mert láttuk az iskolában, sőt az egész faluban az összefogást, ami egy jó ügy érdekében történt. Hiszen a falubeliek, a szülők, a környező településekről bejáró tanulók szülei, hozzátartozói és ismerősei rengeteg tartós élelmiszert, tisztálkodó szerszámot, édességet, ruhákat és pénzüdményt hoztak be az iskolába, hogy elküldjék velünk azoknak az árva gyerekeknek, akiknek mindezekre nagy szükségük van.

Hajnali négy órakor kelt útra lelkes csapatunk a mórágai kisbusszal, melyet egy bátaszéki úriember előző nap megtankolt nekünk, ezzel is segítve küldetésünket. Kora délután érkezünk Dévára, a kolostor elé, ahol rögtön egy kísértő is kaptunk Radu személyében. Azonnal kikapoltunk, gyermekeink olyan boldogan hordták a csomagokat, hogy öröm volt nézni. Radu pedig minden forduló után hozta be az iskolába, hogy elküldjék velünk azoknak az árva gyerekeknek, akiknek mindezekre nagy szükségük van.

A mórágai csapat „magos Déva vára” falainál

A gyermekotthon néhány lakója, lent: közös tánc

Később megérkezett Palkó Cecília, az otthon vezetője is, aki a templomba, az este hét órakor kezdődő Mikulás ünnepségre hívott bennünket. Nagyon jó érzés volt belépni a csodálatos templomba, ami tele volt Mikulásváró dalokat zengő gyerekekkel és felnőttekkel. Az éneklés megtette hatását, mivel hamarosan két Mikulás is érkezett. Az óvodásoktól kezdve egészen a nagy gyerekekig mindenki műsorral kedveskedett a fehér szakállú ajándékosztónak, aki néhány tanulót és nevelőt név szerint szólított. Nagyon jó érzés volt látni, hogy a 17 éves fiúk is milyen boldogan mentek ki a Mikulás hívó szavára. Alázattal, fejüket lehajtva álltak meg előtte, őszintén és komolyan válaszoltak a feltejt kérdésekre. Legnagyobb meglepetésünkre a Mikulás a mórágai gyerekeket is szólította és maga mellé hívatta. Rövid bemutatkozás és beszélgetés után a templomi ünnepség véget ért és onnan kilépve minden gyermek, beleértve a mórágiaiakat is, óriási csomagot és egy Mikulás sapkát vehetett át.

Az ebédlőbe visszatérve gyönyörűen megterített ünnepi asztal jelezte, hogy vacsoraidő van. Ismét a gyerekek terítették meg, sőt ők szolgálták ki minket és a vacsora elkészítésében is ők segítettek. Itt ugyanis ez a természetes, már kis korban megtanulják a házimunkát. Ők mosogatnak és törölgetnek el maguk után a

konyhán, ők tisztítják a zöldségeket, előkészítik az alapanyagokat és minden pénteken egyfajta közösségi szolgálatot teljesítenek, ami azt jelenti, hogy rendbe teszik a környezetüket. Mindent örömmel vállalják, mert tudják, hogy saját magukért csinálják.

Reggel alig vártuk, hogy az ebédlőteremben újra találkozzunk a gyerekekkel és nevelőkkel, folytatva a beszélgetéseket. Reggeli után kaptunk egy értékelő ívet, ahol azoknak a gyerekeknek a munkáját kellett értékelnünk, akik kiszolgálták minket étkezéseink alkalmával. Ezek a gyerekek ugyanis pincérnek tanulnak és az értékelések alapján kapják minden hónapban a kisebb összegű zsebpénzüket. Egy óras búcsúbeszélgetésünkön megismerkedtünk néhány családdal és gyermekkel, valamint nevelők történetével. Megtudtuk, hogy a gyerekek négy nyelvet tanulnak, a magyar mellett latint, románt, angolt és németet. Kiderült, hogy a gyerekek többsége milyen hányattatott körülmények között élt, hogy hogyan kerültek az otthonba. Az étkezések alkalmával azt tapasztaltuk, hogy nincs maradék és nincs otthagyt falat a tányéron. Hiszen vallják, hogy az ételt nem szeretni kell, hanem megenni. Nem válogatnak és nincs pazarlás. Elénk sem raktak roskadásig megrakott tálat, csak annyit, ami pont elég. És valóban mindig pont elég volt.

A beszélgetések után a szállásra igyekeztünk, ahol bepakoltunk a buszba, majd elmentünk, hogy megnézzük a híres dévai várat. Telekabinnal mentünk fel a várbá, ahol egy kis hó is fogadott minket. Csodálatos volt a látvány, ráláttunk a városra. Ezután visszamentünk az ebédlőbe, hogy leadjuk a szálláshelyünk kulcsát és egy nagy öleléssel elbúcsúztunk legkedvesebb kísérőinktől, Radutól, akinek köszönhetjük, hogy bepillantást engedett nekünk mindennapi életükbe. Fájó szívvel és rengeteg élménnyel, tapasztalattal hagytuk el Dévát...

Mindent összegezve valójában mi szerettünk volna adni, mégis úgy látom, hogy mi kaptunk. Ezek az árva gyerekek boldogok, jókedvűek, szeretnek tanulni, örömmel munkálkodnak, megbecsülik az ételt, tesznek magukért, vannak életcéljaik, vágyaik, amiket rendszerint meg is valósítanak, nem panaszkodnak, szeretettel fordulnak egymás iránt és még sorolhatnám... A dévai gyerekektől megtanulhattuk, hogy jobban meg kell becsülnünk azt, ami nekünk megadatott, a családot, az iskolát, a tanulást, a meleg szobát, az ételt. Nekünk ez tanulmányút volt és valóban: nyugtázhattuk azt, hogy mi tanulhattunk a dévai árváktól.

Szeretetért nagyobb szeretet

Ferenczi Katalin, a mórágai iskola pedagógusa így látta:

– Szeretettel mentünk Dévára és még nagyobb szeretetet kaptunk! Bár vittünk több kislányi lisztet, cukrot, konzervet, íróeszközöket és még sorolhatnám, úgy érzem, hogy inkább mi kaptunk ajándékot a kinti gyerekektől. Az odafigyelésükkel, a tiszteletükkel, a végtelen nagy szeretetükkel, amivel hozzánk fordultak.

Az étkezésben a gyerekeket figyelve kicsi anyukákat és apukákat láttam. Mindenki mindenkinek a rokona – még, ha ez a valóságban nem is így van –, ezért önzetlenül gondoskodnak egymásról. Mindenki kiveszi a részét a takarításból, a főzésből és egyéb teendőkből.

Agrárlogisztikai központ épül Bátaszéken

BÁTASZÉK A jövő év tavaszára elkészül az agrár-logisztikai központ, amelynek alapkövét nemrég ünnepélyes keretek közt tették le Bátaszéken. A város életében egyedülálló vállalkozás elsősorban a helyi és környékbeli zöldség- és gyümölcstermelőket kívánja segíteni, illetve munkalehetőséget biztosítani közel huszonöt embernek.

A fejlesztéseket legfőképpen az a tényező indokolja, hogy a város környezetében lévő gyümölcs és zöldség kultúrák termőterülete nő, így a növekvő termés mennyiség közvetlen piaci értékesítése egyre nehezebb, vagy csak nagyon alacsony áron lehetséges. Ezt a termés többletét már a belföldi fogyasztói kör nem fogja tudni felvenni, mindenképpen szükséges lesz a gyümölcs termés nagyobb arányú exportra történő értékesítése, illetve hosszabb ideig történő eltarthatóság biztosítása, amely csak szakszerű hűtő-tároló kapacitások kiépítésével lehetséges. Becslések szerint a környező gazdák jelenlegi 150-200 hektár teremő területe pár éven belül elérheti a 300-350 hektárt is.

A projekt megvalósítási helyszínül ideális helyszínt jelent a mikrotérségben Bátaszék Város

Önkormányzata tulajdonában lévő ipari terület, melyet közúton valamennyi településről jól meg lehet közelíteni és logisztikai szempontból a környező termőterületektől közel azonos távolságra helyezkedik el. Az önkormányzat az agrárlogisztikai központ üzemeltetését vállalkozói partner és termelő csoport szakmai együttműködésével kívánja megvalósítani.

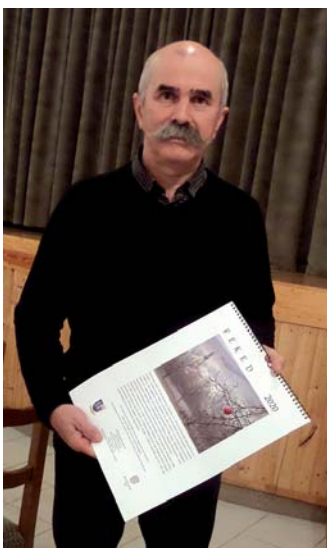
A szolgáltatásokat mindazon mezőgazdasági vállalkozók igénybe vehetik, akik tevékenységük során gyümölcstermesztéssel, zöldségtermesztéssel foglalkoznak és nem áll módjukban a termékeiket az eladhatóság érdekében hűvös helyen tárolni, vagyis rá vannak kényszerítve, hogy a termékeiket közvetlenül a szabadföldről értékesítsék. Az agrárlogisztikai központ megtervezését megelőzően jelentős piacutatót végeztek, melyből kiderült, hogy Bátaszéken és környékén számos mezőgazdasági vállalkozó foglalkozik gyümölcstermesztéssel és a meglévő gyümölcstárolók, zöldségtárolók kapacitása a piaci igényeket nem tudja kiszolgálni,

ezért bővítésre szorulnak. A gyümölcstértékesítés, zöldségértékesítés során célpiacnak számítanak a helyi és környékbeli magánszemélyek, közintézmények és a külföldi piac. A környék mezőgazdasági vállalkozói, őstermelői, helyi termelői, magánszemélyei a tárolási szolgáltatást igénybe tudják venni, a termékértékesítés során együttműködéssel előnyösebben és könnyebben tudnak termékeikkel a piacon megjelenni.

A kivitelezés várható befejezése: 2020 májusa.

Festői fotók a falunaptárban

FEKED A borítóval együtt tizenhárom megkapó felvétel mutatja be a települést Feked 2020. évi naptárában. A Fekedi Szülőföldünk Baráti Kör – karöltve Feked önkormányzatával és a Bethlen Gábor Alapítvánnyal – tavaly év végén hirdette meg fotópályázatát, azzal a szándékkal, hogy a legjobb fényképek szerepelnek egy majdan elkészülő kalendáriumban is. A beérkezett, összesen száznolcvan pályaműből háromtagú szakmai zsűri választotta ki azokat, melyek a 2020-as feked naptárba bekerültek. Az eredmény kihirdetése egy kis fotókiállítás megnyitásával együtt zajlott le. A bírálóbizottság Cseke Rixy, Kótsch Petra, Gász Róbert, Kovács Tibor, Peck Domokos és Szeifert Balázs műveit ítélte kimagaslónak. A nagyalakú, nagyjából A3 méretű naptár tartalmazza nemcsak a hivatalos ünnepnapokat, hanem a régi, mezőgazdasági eseményekhez kapcsolódó, illetve egyházi ünnepket is, valamint a 2020-as év főbb feked rendezvényeinek időpontjait. A naptár borítólapján olvasható németül a hagyományos feked üdvözlőszöve: Ich wünsch euch ein glückseliges Neues Jahr, langes

Tillmann Péter polgármester a naptárral

Leben und Gesundheit, Friede und Einigkeit. Das neugeborene Jesulein, das wünsch' ich euch ins Herz hinein, das soll euer Neujahr sein.

Azaz: *Boldog új évet kívánok nektek, hosszú, egészséges életet, békét és egységet. Az újszülött Jézuskában, ezt kívánok szívetekbe, ez legyen a jövő évetek!*

Atlétikában bizonyítottak

MÓRÁGY Út a csúcsra! Ezzel a címmel tartotta meg tehetségkutató versenyét a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium. A rendezvényen a Dél-Dunántúli régió felső tagozatos tanulóinak biztosított egyedi versenylehetőséget az intézmény atlétika sportágban.

A Mórágai Általános Iskolából 19 tanuló vett részt a rangos megmérettetésen, 17 helyezést begyűjtve.

A III. korcsoportos Komiáti Dalma medicinlabda hajításban és súlylökésben egyaránt második lett. Flóra Kristóf távolugrásban harmadik, 60 m-es síkfutásban második helyezést ért el. Mezei Bence súlylökésben aranyérmet, medicinlabda hajításban ezüstérmet szerzett. Súlylökésben Pulcz Viktor harmadik, Biró Dominik második lett, utóbbi medicinlabda hajításban bronzérmet is nyert.

A IV. korcsoportosok mezőnyében Flóris Sarolta medicinlabda hajításban első, magasugrásban második, súlylökésben harmadik lett. Flóris Beatrix súlylökésben és 1000 m-es síkfutásban egyaránt első helyezést ért el. Szilágyi Tamás, mint igazolt versenyző medicinlabda hajításban, súlylökésben és 60 m-es síkfutásban ezüstérmet vehetett át. Felkészítő pedagógusok: Sóvári Gábor és Mucska Melinda.

Valóságos éremesővel tértek haza a mórágai diákok

Felfedező úton jártak a fővárosban

CIKÓ Ez alkalommal is különleges programokat kínált az adventi időszak a Perczel Mór Általános Iskola kisdíákjai számára. – Az ünnepre való ráhangolódás, a készülődés hangulata minden évben összekovácsolja tanulóinkat – hangsúlyozta Hernerné Szóts Hajnalka igazgató. – A négy gyertya szimbólumaként ilyenkor igyekszünk növendékeinket négy rendezvénnyel megajándékozni. A várva várt sorozat – az EFOP 3.1.8. pályázat keretében – budapesti kirándulással indult. A cikóiak délelőtt a Budai Várnegyed hangulatos utcáin sétáltak. A fővárossal való ismerkedés este, a fényárba borult Vörösmarty tér színpompás adventi vásárában zárult.

A következő állomást Pécs jelentette. Baranya székhelyén az alsó tagozatosok a Jégvárás, a felsősök az Álomnagyi című filmet tekintették meg. Este felsétáltak az aznap megnyílt adventi vásárra. December 6-án az alsósok Váraljára, a szép természeti környezetben található Mikulásházba látogattak, a nagyok pedig korszolyáznai mentek Szekszárdra. Váralján a tábla csoki mellé szamovárban főzött teát is kínált a vendégszerető Mikulás. December 13-án karácsonyi disco és ajándékozási várt az iskola minden gyermekére.

A cikói iskolások a budai vár déli részén található Mátyás-kút előtt

Hétfőnként reggelente az osztályok meggyújtották az adventi gyertyákat, versekkel, énekekkel eleve-nítve fel a fényt adó viasz hengerek történetét. – Több műsorral készülünk az iskolai karácsonyra – mondta az intézmény vezetője. – Köszönettel fogadjuk a helyi Német Nemzetiségi Önkormányzat gyümölcs, illetve Cikó Önkormányzata édes-ség ajándékát, mindkettő sokat jelent a gyermekek számára. Emellett, mint korábban, most is színpadra lépünk a mőcsényi falukarácsonyon, ott leszünk a cikói karácsonyi koncerten és a már hagyománynak számító Német Gálán is.

Váralján a Mikulás szamovárban főzött teával kínálta a nebulókat

Tóni bácsi száz éve született a faluban

ÓFALU Tóni bácsi, azaz Bachmann Antal rekordot mondhat magáénak a településen. Ófalunak ugyanis, tudomásunk szerint, még nem volt száz éves kort megért lakója. Tóni bácsi nemrég ünnepelte ezt a kerek évfordulót. Ebből az alkalomból az ország miniszterelnöke is küldött neki oklevelet és természetesen megköszöntötte őt Bechli Erzsébet polgármester is.

Szeibert Jánosné, lánykori nevén Bachmann Erzsébet lapunknak elmondta, hogy édesapja 1919 november 20-án született Ófaluban, tehát tősgyökeres helybeli. Eredeti szakmája szerint kőműves volt. A második világháború idején behívták katonának, majd szovjet hadifogságba került, Fehéroroszországba. Kislánya négy éves volt, amikor 1948-ban hazatérve újra láthatta.

Bechli Erzsébet, a száz éves Bachmann Antal és Erzsébet nevű lánya, azaz Szeibert Jánosné

Az erdőgazdaságban kapott munkát, először mint favágó, később mint hosztoló. Innen ment nyugdíjba hatvan éves korában, de ezután még tizenhét éven át, azaz hetvenhét éves koráig dolgozott ugyanitt. Véleménye szerint ez a hosszú élet titka, azaz a szabad levegő, az erdő, az ott végzett munka. Jelenleg is jól van, csak már gyengébbnek érzi magát, mint korábban. Szellemileg tökéletesen friss. Minden ennivalót jó étvágygal elfogyaszt, nem hagy maga után maradék ételt az asztalon. Egyetlen gyermeke, azaz Erzsébet - Lizi néni - gondozza, illetve ahogy tréfásan megjegyezte, neveli is. A lakásban hárman élnek, Tóni bácsi, valamint Lizi néni és férje, Szeibert János, otthon németül, még pontosabban svábul beszélnek egymással.

MIKULÁSCSOMAGOT KAPTAK A NEBULÓK MŐCSÉNYBEN

MŐCSÉNY Kézműves foglalkozás, valamint a szülők által előadott bábjáték előzte meg a Mikulás jöttét Mőcsényben. A művelődési házban tartott rendezvényen közel negyven kisgyermek várta a fehér szakállú vendéget, aki késő délutánra meg is érkezett. Nem volt hiábavaló a várakozás, hiszen valamennyi nebuló egy-egy, csokoládéval és más édességgel teli csomagot vehetett át.

A településen két korosztály karácsonyi ajándékban is részesült. A 0-6 év közöttiek 3000 forint, a 65 év felettiek 10 000 forint értékű élelmiszer-utalványt kaptak, a szelvényekkel a helyi boltban lehet vásárolni.

Idén is biztonságosan üzemeltek a hazai radioaktív hulladék-tárolók

Évzáró rendezvényt tartott Pakson az RHK Kft.

PAKS, 2019. december 18. – A paksi atomerőműből származó sugárzó hulladékok és elhasznált fűtőelemek, valamint a különböző oktatási, egészségügyi, mezőgazdasági tevékenységek során keletkező radioaktív hulladékok szállítása és tárolása idén is nagyfokú biztonság mellett valósulhatott meg Magyarországon. Annak érdekében, hogy ez a jövőben, hosszú távon is biztosítva legyen, a 2020. évben is további fejlesztéseket hajt végre a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. az általa üzemeltetett létesítményekben.

A bátaapáti Nemzeti Radioaktív hulladék-tárolóban a biztonságos üzemeltetés mellett, 250 méterrel a felszín alatt, jelenleg a harmadik kamra vasbeton medencéjének kialakítása zajlik. A már elkészült II. kamrába a jövő évben kezdődhet meg az új, úgynevezett kompakt hulladéksomagok (KHCS) betárolása. A KHCS vékony merevített acélkonténer, amelybe 4 darab radioaktív hulladékkal teli hordó kerül, és a közöttük fennmaradt üres teret már folyékony radioaktív hulladékból készített cementpéppel töltik ki. A szilárdítás fontos mozzanat a radioaktív hulladék-kezelésben, hiszen a hulladékot nem lehetséges folyékony halmazállapotban véglegesen elhelyezni. A most készülő harmadik kamra szintén az új technológiának megfelelően lesz kialakítva.

A nem atomerőművi eredetű, úgynevezett intézményi eredetű – az oktatásból, egészségügyből, mezőgazdaságból, iparból származó – hulladékok tárolására szolgáló püspök-szilági Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tárolóban idén is folytatódott a biztonság-növelő program, amelynek keretében elkészült a hulladéktároló medencék lefedését biztosító csarnoképület és a benne lévő acélszerkezetű védőépítmény, azaz konténment. Erre azért van szükség, hogy bizton-

Dr. Kereki Ferenc, az RHK Kft. ügyvezető igazgatója ismertette a társaság ez évi tevékenységét. Fotó: Molnár Gy.

ságosan elvégezhető legyen az a munkafolyamat, amelynek keretén belül az RHK Kft. megalkulása előtt, nem a jelenlegi szabályozás szerint eltárolt hulladékokat termelik ki, válogatják, tömörítik, újracsomagolják.

az elhasznált üzemanyag-kazetták biztonságos, átmeneti tárolása.

„A munkánkat felügyelő hazai és nemzetközi szakmai szervezetektől idén is sok pozitív visszajelzést kaptunk tárolóink üzemeltetése kapcsán. Azon-

esztendőben is folytatni kívánja a geológiai kutatómunkát a Nyugat-Mecsekben, annak érdekében, hogy minél megalapozottabb és pontosabb információi legyenek az itt található aleurit kőzetről. A következő évek feladata, hogy kiderüljön, alkalmas lehet-e földtanilag ez a terület arra, hogy később más szempontok alapján is itt vizsgálják tovább egy, a század második felére tervezett nagy aktivitású hulladéktároló megépítésének lehetőségeit. A társaság idén nyáron kapta meg az Országos Atomenergia Hivattaltól azt a telephelykutatási keretprogram-engedélyt, amely alapján 2032-ig több szempont (pl. a földtani környezet, a vízföldtani viszonyok, természetföldrajzi és társadalmi-gazdasági jellemzők) alapján is vizsgálni tudják azt a jelenleg 87 négyzetkilométeres területet, amelyet a következő több mint 10 éves kutatási szakaszban próbálnak majd egyre kisebbre szűkíteni. A tervek szerint, a következő évben három mélyfúrással folytatódik a munka.

A paksi atomerőmű mellett található Kiegészítő Kazetták Átmeneti Tárolójában jelenleg mintegy 9577 elhasznált fűtőelem „pihen” az erre a célra kialakított acél tárolócsövekben. Az idei esztendőben összesen 270 db fűtőelemet szállítottak át ide az erőműből. Ebben a modulszerűen bővíthető létesítményben 4 újabb, a tárolócsöveket körülölelő vasbeton kamra kialakítása kezdődhet el jövőre, a meglévő 24 mellé. A folyamatos bővítéseknek köszönhetően, Magyarországon hosszú évtizedekre megoldott

ban fontos látni, hogy az általunk végzett munka sikere akkor tud teljes lenni, ha a telephelyeink környezetében élők is elfogadják, sőt támogatják tevékenységünket. Ezt a célt szolgálják lakossági tájékoztató napjaink, kiadványaink és az érintett településeket tömörítő információs és ellenőrző társulásokkal fenntartott szakmai kapcsolat” – nyilatkozta dr. Kereki Ferenc, az RHK Kft. ügyvezető igazgatója a társaság évzáró eseményén.

További fontos fejlemény, hogy a társaság a 2020-as

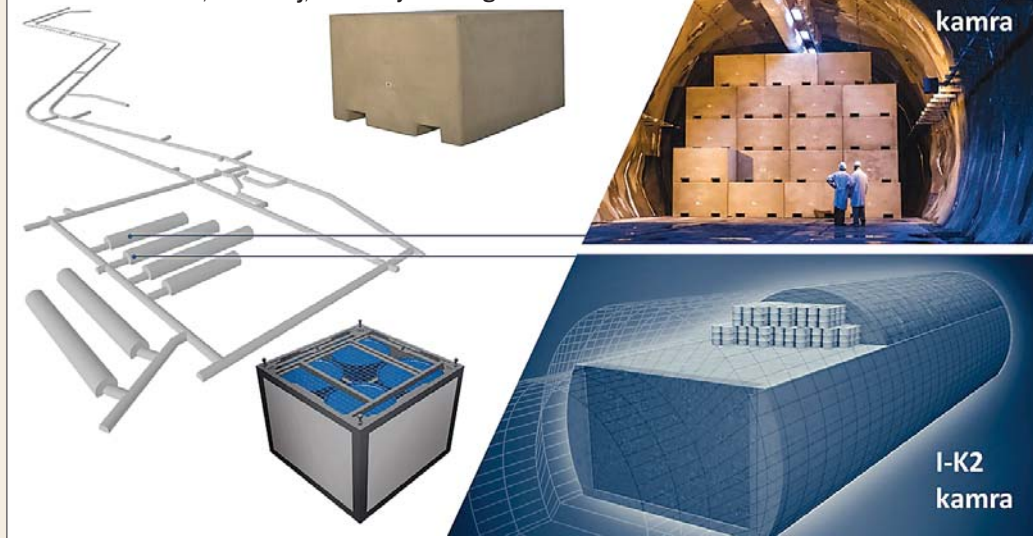
Innováció a radioaktí

A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. (RHK Kft.) több mint 20 éve felelős Magyarország radioaktív hulladék-kezeléséért. Ahogy az atomtörvény is fogalmaz, elsődleges szempont munkájukban a biztonság, amelyhez lényeges anyagi ráfordítás szükséges. Az évtizedek alatt összegyűlt tapasztalatok és aprólékos tervezőmunka eredményeként sikerülhet csökkenteni a feladattal járó költségeket úgy, hogy a megszokott biztonsági szintet továbbra is szavatolni tudja a Társaság.

Az RHK Kft. nonprofit szervezet, a tevékenységükhöz szükséges pénzügyi keretet a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap (KNPA) biztosítja, amelybe a radioaktív hulladékot termelő cégek fizetnek be, legnagyobb mértékben az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. Mivel a hulladékkezeléssel járó feladatok túlmutatnak az atomerőmű üzemidején, ezért pontos tervezésre van szükség, hogy miután leállították a blokkokat, biztosítva legyenek a megfelelő források az elvégzendő feladatokra. A hulladékok biztonságos elhelyezése országos érdek, így a KNPA-ban felhalmozott összeget is felelősségteljesen kell használnia a Kft.-nek – ezen szemlélet vezetett számos innovációhoz, amelyek megvalósítása már kezdetét vette és amelyekről jelentős megtakarításokat várnak az RHK Kft. munkatársai.

A Püspökszilágy és Kismémedi határában található Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tároló (RHFT) a nem atomerőműből származó kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékokat fogadja. A tároló több mint 40 éves létesítmény, így megalakulása óta számtalan szabályozás változott. Ennek következményeként a kezdeti időkben elhelyezett hulladékok, hulladékcsoomagok nem minden esetben felelnek meg a modernkori követelményeknek. Az RHK Kft. feladata, hogy a mai kor színvonalának megfelelő körülményeket biztosítsa a hulladékoknak a telephe-

Bátaapáti aknáknak, kamrák, konténerek, Fent az első kamra és a vasbeton konténer, lent az új, hatékonyabb megoldás

lyen. Ezért indította el a Társaság biztonságnövelő programját, amelynek során az RHK Kft. alapítása előtt a tárolóba került hulladékokat kitermelik, válogatják, tömörítik és újra csomagolják őket. A program hozománya, a fentiekén túl, hogy a tömörítés és az újracsomagolás következményeként jelentős tároló-térfogat szabadul fel, amely lehetővé teszi, hogy a jövőben is tudja fogadni az RHFT az intézményi hulladékokat.

A bátaapáti tárolóban alkalmazott technológia is fontos újítások előtt áll. Az NRHT fogadja a paksi atomerőmű kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékát, amelyeket föld alatti tárolókamrákban tárolnak véglegesen, 250 méteres mélység-

ben. Az első tárolókamra már megtelt 537 vasbeton konténerrel. A konténerekbe egyenként 9 darab hordó került, a közöttük fennmaradt üres teret pedig cementpéppel töltötték ki. Ennek a tárolási módnak az esetében a tárolókamrák térfogatának mindössze kb. 20 %-át töltötte ki ténylegesen hulladék. Ezt, a régi koncepciót váltják fel új tárolási móddal 2020-tól, amely során úgynevezett kompakt hulladékcsoomagokat (KHCS) helyeznek el a kamrákban. A KHCS vékony merevített acélkonténer, amelybe 4 darab radioaktív hulladékkal teli hordó kerül, és a közöttük fennmaradt üres teret már folyékony radioaktív hulladékból készített cementpéppel töltik ki. A szilár-

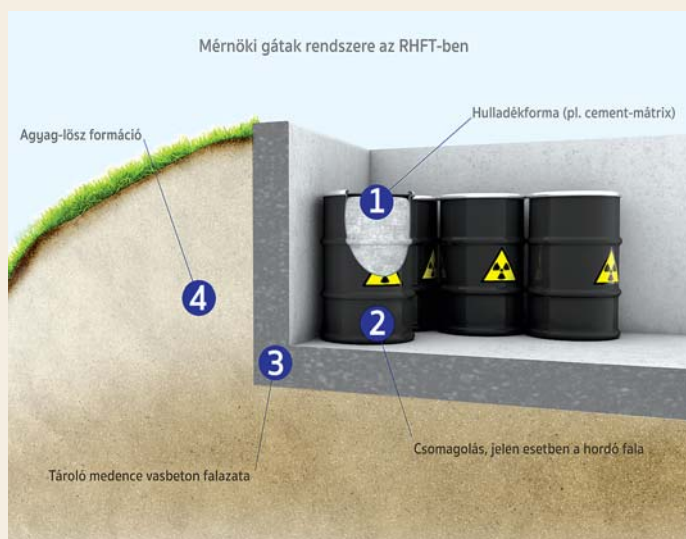
dítás fontos mozzanat a radioaktív hulladék-kezelésben, hiszen a hulladékot nem lehetséges folyékony halmazállapotban véglegesen elhelyezni. Természetesen a vasbeton konténer nyújtotta, hosszú távú védelemről sem feledkeztek meg, a második kamrába egyetlen, nagy vasbeton medencét építettek, ebbe kerülnek hamarosan az új hulladékcsoomagok, és a további kamrák technológiai kiépítése is így történik majd.

A Paksi Atomerőmű és az RHK Kft. szakembereinek közös, innovatív megoldásának köszönhetően az erőmű 50 évnyi kis és közepes aktivitású radioaktív üzemviteli hulladékát – a leszerelési hulladékot is beleértve – az eredeti tervek-

Radióaktív hulladék-kezelésben

RADIOAKTÍV HULLADÉKOKAT KEZELŐ KFT.

hez képest kb. fele annyi kamrában lehet véglegesen elhelyezni. Ehhez olyan további újításra is szükség volt, mint a nagyon kis aktivitású hulladékkategória bevezetése. A nemzetközi tapasztalatok szerint ezeknek a hulladéktípusoknak a biztonságos végleges elhelyezése megoldható felszíni tárolókban, amely sokkal költséghatékonyabb a föld alatti megoldásnál.

Magyarországon a hulladékkategóriát még 2018-ban vezették be, az RHK Kft. munkatársai pedig már dolgoznak a tároló kialakításának megvalósítási lehetőségén. Az atomerőmű leszerelésekor keletkező hulladékok kb. 80 %-a nagyon kis aktivitású kategóriába fog tartozni, így szintén jelentős összegeket takaríthat meg Magyarország egy felszíni tároló kialakításával.

A Kiegészített Kazetták Átmeneti Tárolójának (KKÁT) esetében ugyancsak innovatív megoldásokat vezettek be. A paksi telephely az atomerőmű szomszédságában helyezkedik el, és az el-

lanul folyik. Az eredeti tervek szerint 33 kamrában 14 850 tárolócső sorakozott volna, mindegyikben 1-1 kiegészítő fűtőelem (450 tárolócső/kamra). Azonban, a Paksi Atomerőmű üzemidő hosszabbítását is figyelembe véve az atomerőmű teljes 50 éves üzemideje alatt összesen 17 716 kiegészítő üzemanyag kazetta keletkezik majd, amelyek átmeneti tárolását biztosítani kell.

A kapacitásnövelés tervezése során szempont volt az, hogy a megemelkedett darabszám elérjen az eredetileg tervezett 33 kamrában. Ez úgy valósul meg, hogy az első 16 kamrában 450 darab tároló-cső/kamra található, a 17-24. számú kamrák már 527 darab fűtőelemet képesek befogadni kamránként, míg a jövőben megépülő 9 darab kamra már 703 kazetta tárolását teszi lehetővé minden egyes kamrában. Mivel a kamrák térfogata változatlan, ezért a tárolócsövek közelebb kerülnek egymáshoz, így különösen oda kell figyelni a kazetták hőtermelésére a tárolás folyamán. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a 26 éve pihentetett kazetták, melyeknek már kisebb a hőtermelésük, az első

kamrákból majd fokozatosan átkerülnek az újabb kamrákba, ahol nem okoz problémát, hogy közelebb helyezkednek el egymáshoz. Az újonnan a KKÁT-ba szállított fűtőelemek pedig majd ismét az első kamrákba kerülnek.

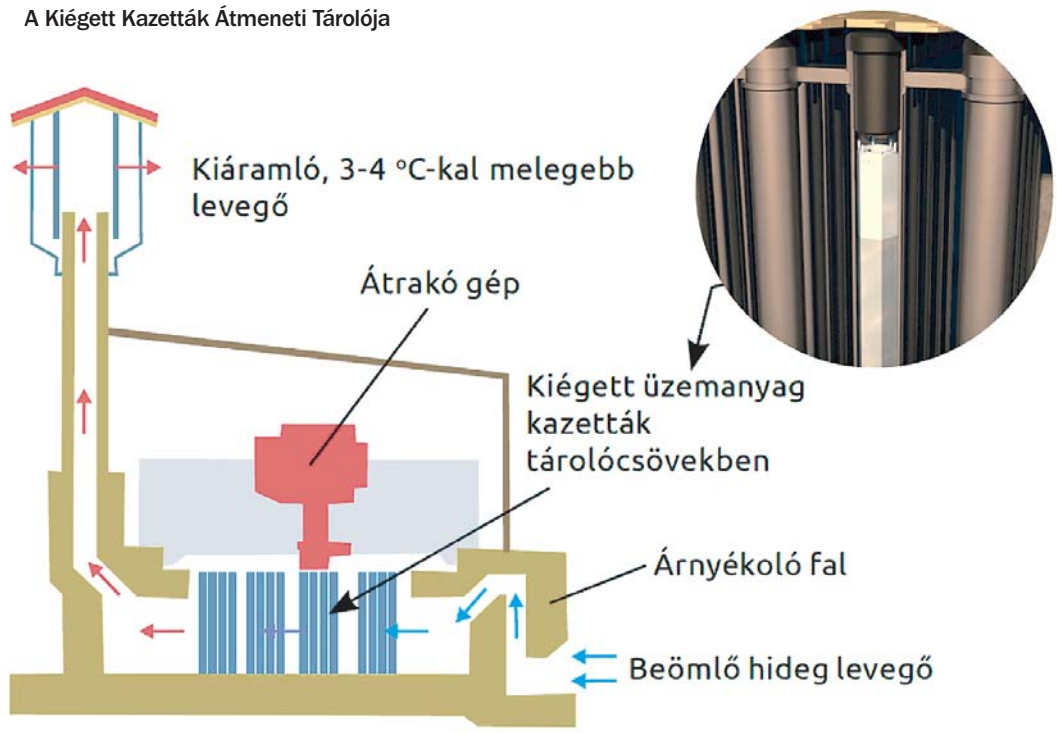
A program megvalósítása során a már megszokott biztonsági feltételek adottak maradnak, miközben számottevő megtakarítást eredményez a fejlesztés.

Ami igazán nehezé teszi a költségcsökkentést a radioaktív hulladék vagy kiegészítő fűtőelemek tárolása során, hogy a megszokott biztonsági szintet továbbra is szavatolni kell. A fenti fejlesztések mögött sokévi tervezőmunka áll, a sikerek igazi gyümölcse pedig csak évtizedek múlva mutatkozik meg, a programok befejeztével. Az elmúlt évek innovációi több tízmilliárd forintnyi megtakarítást jelentenek majd a jövőben.

Amennyiben személyesen is szeretné megismerni az RHK Kft. tevékenységét, megtekinteni a látogatóközpontjukat, úgy az alábbi elérhetőségen kérhet további információt:

latogatas@rhk.hu

A Kiegészített Kazetták Átmeneti Tárolója

ATOMECO 2019

A hagyományoktól eltérően Pécsen tartotta a Roszatom, a Paks 2 beruházást megvalósító orosz állami energetikai konszern az ATOMECO 2019 elnevezésű fórumát. A cégnek ez már a tizenharmadik ilyen rendezvénye volt, de az első, amit külföldön szerveztek. A programon körülbelül 400, a nukleáris iparban dolgozó szakember vett részt, közöttük az RHK Kft. munkatársai is.

A magyar nyelven „Nemzetközi nyilvános fórum-párbeszéd és kiállításként” aposztrofálható rendezvény többek között olyan témakörök köré épült fel, mint:

- Nukleáris ipari technológiák az emberiség fenntartható fejlődéséhez
- A társadalom az alacsony szén-dioxid-kibocsátású energia felé vezető úton
- Biztonság a nukleáris üzemanyag-ciklus minden szakaszában
- Új nukleáris technológiák
- Orosz új generációs atomerőművek
- Atomenergia és társadalom – új szintű párbeszéd
- A nukleáris létesítmények területeinek gazdasági fejlődése

A résztvevők között hatóságok, nukleáris ipari vállalkozások, az állami és környezetvédelmi szervezetek érdekelt felei, nemzetközi szervezetek (NAÜ, OECD NEA, WNA), tudományos körök és szakértők, tömegmédia, valamint a nukleáris

iparral, radioaktív hulladék-kezeléssel érintett területek önkormányzatai vettek részt.

A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. részéről Honti Gabriella kommunikációs osztályvezető tartott előadást az RHK Kft. kommunikációs tevékenységéről. Prezentációja az együttműködés, párbeszéd és felelősség témáját járta körbe, mindezt a Társaság tevékenységével érintett lakosság tájékoztatásának összefüggésében. Többek között ismertette az ellenőrzési és információs célú önkormányzati társulásokkal való együttműködés magyarországi gyakorlatát, kiemelve, hogy a két évente, 4 000 ember megkérdezésével elvégzett közvélemény-kutatások alapján az RHK Kft. tevékenységének ismertsége az érintett területeken 77%, az elfogadottság pedig 74%. Kiemelten fontos a lakossággal való közvetlen kapcsolatteremtés, amelyet olyan események és eszközök segítségével valósít meg a Társaság, mint a nyílt és gyermeknapok, bárki számára megtekinthető bemutatóterem és látogatóközpont, közmeghallgatások, de ide sorolható akár az RHK Kft. közreműködésével lebonyolított önkéntes véradás is a Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló Látogatóközpontjában. A felelősség kapcsán a fiatalok bevonásának fontosságát hangsúlyozta az osztályvezető, hiszen ahogy fogalmazott: „a radioaktív hulladék-kezelés generációkon átívelő feladat”. Olyan események során próbálnak eljutni az ifjú generációhoz, mint pá-

lyaorientációs napok, rendhagyó fizika-órák, előadások, tanulmányi versenyek és vetélkedők, valamint a legkisebbek számára rajzversenyeket is szerveznek.

Az RHK Kft. Stratégiai és Műszaki Igazgatóságát Nős Bálint igazgató képviselte, aki a kiégett üzemanyag biztonságos tárolásának gyakorlatáról számolt be a hallgatóságnak. Előadásában hangsúlyozta, hogy a nukleáris energetika fenntarthatósága szempontjából fontos, hogy megoldást kínáljunk a társadalom számára a kiégett üzemanyag kezelésére. Ennek fontos lépése az átmeneti tárolás, amely a Pakson üzemelő Kiégett Kazetták Átmeneti Tárolójában valósul meg. A Paksi Atomerőmű ki szállítási igényeihez igazodóan modulárisan bővíthető létesítményben a kiégett kazettákat száraz körülmények között, egyével tárolják. Többek között ismertette a konzervatív módon meghatározott tervezési alapot, a sugárvédelmi követelményeket és az azoknak való maradéktalan megfelelést, valamint az innováció terén elért sikereket is kiemelte, amely során költségcsökkentést érhetnek el a biztonsági szint megtartása mellett.

Az előadásokkal párhuzamosan a nyilvánosság számára megtekinthető volt az a kiállítás, amelynek során a nukleáris iparral kapcsolatban álló cégek, szervezetek mutatták be munkájukat. Az RHK Kft. ezen a platformon is ismertette tevékenységét az átláthatóság jegyében.

Ez már a hatodik ciklus!

MŐCSÉNY TETT-es polgármesterként egyedülálló rekordot mondhat magának Krachun Elemér. Möcsény első számú vezetője immár hatodik ciklusát kezdi meg a település élén. Ez azt jelenti, hogy 1998 óta, azaz huszonegy éve folyamatosan nyugtázhatja a község döntő többségének bizalmát.

Amennyiben csak a főbb csomópontokat kellene kiemelni az elmúlt huszonegy esztendő "terméséből", akkor is a bőség zavarával kellene megküzdenni. Ugyanis hosszasan lehetne sorolni azokat a beruházásokat, fejlesztéseket, melyek megvalósultak Möcsényben. Csak néhány példa a sok közül: a teljes ivóvíz hálózat kiépítése, vezetékes gáz bekötése, a szennyvízkezelés megoldása, azaz a csatornahálózat létrehozása, az utak aszfaltozása, portalaníttatása, a vízelvezető árkok tisztítása, burkolása, a közösségi ház, a polgármesteri hivatal, az orvosi rendelő felújítása, korszerűsítése, a temető és ravatalozó rendbehozatala, bolt és presszó kialakítása, a méhnyakrák elleni oltás költségeinek átvállalása és így tovább.

Nem túlzás azt állítani, hogy ez a két évtized egyúttal Möcsény összkomfortossá válásának idő-

Krachun Elemér és Potápi Árpád János államtitkár a felújított községkháza átadásakor

szaka is. A település nemcsak kellemes környezetben található, hanem rendezett, jól karban tartott is. Krachun Elemér a hatodik ciklust a helybeliek életminősége további javításának igyekszik szentelni, ebbe beletartozik a lakossági szociális ellátás bővítése, illetve az első lakáshoz jutók támogatása is.

Mint mondta, ifjú korában nem gondolta volna, hogy a sors ilyen szerepet szán neki. Hiszen nem-hogy nem is Möcsényben, de még csak nem is Tolna megyében látta meg a napvilágot, hanem a Fejér megyei Alsószentivánon. 1982-ben kezdte meg munkáját Möcsényben a tévesz agronómusaként, majd 1998-ban több helybeli felkérésére vállalta, hogy az agrárium után a politika színterére lép. Az idő igazolta döntését.

A TETT kebelén belül is elismerik munkáját, ezt bizonyítja a nemrég számára megítélt Gránit-díj. Fontosnak tartja a TETT működését, az RHK Kft.-vel való jó kapcsolatot, amit a korrekt tájékoztatás, egyeztetés és őszinteség alapzárta épít. De ugyanez vezérli polgármesterként is, mert – mint megjegyezte – csak így lehet az emberek, a választópolgárok bizalmát elnyerni és megtartani.

Séta a bécsi vásár forgatagában

ÓFALU Az önkormányzat két kisbusza indult útnak nemrég kora reggel Ófaluból és meg sem állt a legközelebbi állomásig, azaz Bécsig. A tizennégy utas késő délutánig az adventi vásár alkalmával ismerkedett nemcsak az osztrák főváros ünnepi kínálatával, hanem néhány nevezettségével is. Lippert Anikó is a csapat tagjai között volt és akárcsak a többieknek, neki is tetszett az elsőként megtekintett látványosság.

– Schönbrunnban található az a kastély, mely a néhai császárné, Sissi nevét viseli – mondta el lapunknak. – Miután rengetegen álltak sorba és kevés időnk volt, az épületbe nem mentünk be, csak kívülről néztük meg. Emellett sétáltunk a kastély klasszikus szobrokkal övezett, díszes parkjában is.

Az ófalui utazók megálltak a Mária Terézia téren található, magyar vonatkozásokat is mutató, monumentális szoborcsoport előtt is. Ezután a Városháza melletti Bécsi Adventi Varázslat, avagy más néven a Christkindlmarkt forgataga fogadta őket.

– Ilyen óriási nyüzsgéssel talán még soha nem találkoztam – idézte fel a színpompás kavalkádot Lippert Anikó. – Előfordult, hogy négyesével haladva egymás kezét kellett fognunk, mert különben elsodort volna bennünket a folyamatos mozgásban lévő tömeg. A bécsi vásárban járva szinte kötelező megkóstolni a helyi különlegességet, a forralt bort és a puncsot, így tettünk mi is. Emellett természetesen vettünk néhány emléktárgyat és más apróságot is. Az én három unokám is innen, azaz Bécsből kapott ajándékot.

Rövid megálló a Mária Terézia szoborcsoport előtt, balról a harmadik Lippert Anikó

Elkészült a szennyvízelvezetési és -kezelési fejlesztés Bátaszéken

BÁTASZÉK Két éves építkezés végeére ért Bátaszék, miután nemrég projektzáró rendezvénynek adott otthont a Városháza. Lajvér, Kövesd, a Gauzer telep és az Orbánhegyi úton készült el a szennyvízhálózat, amely beruházáshoz kapcsolódóan korszerűsítették a már meglévő szennyvíztelepet is. A városhoz tartozó településrészen, valamint még a fejlesztésben részt vett Bátán hat hónapon át tesztelték a szakemberek a beépített berendezéseket. Emellett beállították és finomították a különböző üzemi állapotokat, továbbá kialakították a megfelelő működéshez szükséges vegyszerek arányát. A tesztelés és próbaüzem végére érve egy igen régen várt beruházás valósulhatott meg, ami több száz embernek biztosít komfortosabb és élhetőbb lakhatást.

Dr. Bozsolík Róbert polgármester a sajtótájékoztatón elmondta, hogy a projektet vezető cég, a Colas Alterra Kft. az elképzeléseknek és terveknek megfelelően első osztályú minőségben végezte el a munkát. A szennyvíz elvezetési rendszer 100 százalékban kiépült

Sajtótájékoztató a városházán, az asztalnál középen dr. Bozsolík Róbert

és jelenleg már a szolgáltatás igénybevétele zajlik.

Az érintett lakosság teljes körű tájékoztatása megtörtént, így a közel 150 háztartásból szeptember közepétől 50 ház már használatbavételi engedéllyel rendelkezik és ténylegesen használja a kiépített

hálózatot. A használatbavételi engedélyek folyamatosan kerülnek kibocsátásra, és amíg az időjárás még engedi, folytatják a rákötéseket.

Az ÉKDU 1 projekt településeit érintő szennyvíztisztító telepek bővítéséhez és korszerűsítéséhez kap-

csolódó munkálatok befejeztével - ami az Európai Unió és hazai támogatásokból megvalósuló beruházás volt - az érintett településrészen hosszú távon biztosított lesz a keletkező szennyvíz jogszabályban előírtak szerinti kezelése és ártalmatlanítása.

Szekértolás követte a szüreti felvonulást

CIKÓ Példaértékű összefogással valósult meg a szüreti felvonulás a településen. Molnár Józsefné polgármester elmondta, hogy rengeteg támogatást kaptak helyi vállalkozóktól és lakosoktól is. Sokan süttettek, kínálgattak, terített asztalokkal várták a felvonulókat. Körülbelül négyszázan vettek részt a programban, ebből százat tett ki a fellépők, ötvenet a lovasok száma. Többen is beöltöztek viseletbe, a szekérnyak mélyéről előkerültek a régi ruhák. Az anyukák csereberélték a ruhadarabokat, hogy mindenkinek jusson a neki megfelelő méretből.

Az idei felvonulást, mint szüreti gazda, Ömböli Zoltán hidas lakos vezényelte le. A bíró és a bíróné szerepét Bíró Ferenc és felesége, Bíró Ferencné Nagy Anikó helyi lakosok alakították. A hagyományoknak megfelelően felvonulás után szekértolós verseny várta az erős férfi és női csapatokat. Az első helyezettek díja egy vándorbot volt, amit László József helyi lakos faragott. A rendezvény után a résztvevőket babgulyás várta a kultúrházban, az estét szüreti bál zárta.

Idősek Napja ajándékkal, műsorral

FEKED Odafigyelnek a településen az idős emberekre. Ezt bizonyítja az is, hogy a Márton napi búcsú alkalmából immár visszatérően megemlékeznek a szépkorúakról. Néhány éve a hagyományos megvendégeléshez, a vacsorához műsor is csatlakozott. A kultúrházba invitált vendégek a helyi néptáncsoport, a vegyeskar, Borka Anna, valamint a Peck család produkciójának tapsolhattak. A kerek évfordulós időskorúak oklevelet, virágot, édességet és bort kaptak ajándékba. A két legidősebb helybeli, Dorn Gáspár és Dorn Gáspárné - házaspárról van szó - egyaránt betöltötte a 90. életévét. Mindketten külön köszöntésben is részesültek.

Határtalanul Erdélyben

„Vannak vidékek, gyönyörű tájak” (Kányádi Sándor)

VÉMÉND A helyi általános iskola a geresdlaki iskolával együtt harmadszor nyerte meg a Határtalanul pályázatot. Mint azt Falusi Krisztina pedagógus elmondta, a véméndi tanulók jártak már a Felvidéken, a Délvidéken, idén pedig a 7. osztályosok eljuthattak Erdélybe. A kirándulást megelőzte egy előkészítő óra. Ekkor fogadtuk a geresdlaki diákokat és tanárnőjüket. A tanulók csoportmunkában ismerkedtek meg Erdély történelmével és több híres erdélyi magyar történelmi és irodalmi személlyel. Ez az óra alkalmat adott arra is, hogy a későbbi utastársak megismerjék egymást.

A pályázat kiemelt részeként megtekintettük Szovátnán a sós Medve-tavat, és két sóbányában is jártunk. A tordai sóbányában érdekes sóképződményeket láthattunk. Idegenvezetőnk segítségével szinte megjelentek előttünk a bányászok is. (A hangjukat jól hallottuk.)

A 4 nap alatt csodálatos élményekben volt részünk. Megnéztük Segesvárt, Székelyudvarhelyt és Marosvásárhelyt nevezetességeit. Jártunk Tamási Áron sírjánál Farkaslakán. A legnagyobb székely, Orbán Balázs sírjánál érdekes történeteket hallottunk a felállított székely kapukról.

Utunk félelmetes részeként sétáltunk a Békás-szorosban, és ellátogattunk a rejtélyes nevű Gyilkos-tóhoz. Esténként hosszasan barángoltunk Székelyszentléleken, ahol a szállásunk volt.

A program részeként ellátogat-

A véméndi általános iskola 7. osztályos tanulói Erdélyben

Fotó: Baracs Dénes

tunk a székelyszentléleki általános iskolába. A helyi 8. osztályosokkal elénekeltük a Székely himnuszt. A gyerekek éppen az őszi bálra készültek, így szünetben még spontán táncbemutatót is láttunk.

A négy nap alatt nagyon sok fénykép és filmfelvétel készült. A fényképek már megtekinthetők az iskola honlapján. Ugyanott olvasható a gyerekek élménybeszámolója is.

Néhány részlet a fogalmazásokról:

„Miközben a busszal a szállás fe-

lé hasítottunk a festői tájban, megtekintettük a tordai hasadékokat, amelyről még alsóban olvastuk a legendát, miszerint Szent László választotta szét a hegyet a menekülés okából. A hasadékokat odafele, és visszafele is láttuk, és szerintem nagyon szép volt, és örültem, hogy már ezt is láttam.”

(Kaiser Donát)

„Székelyszentléleken volt a szállásunk. Már mindenki nagyon várta, hogy odaérjünk, mert látni szeretnénk volna a szobákat és az egész panziót. Leosztották a szobákat, és boldogok voltunk. A panzió is tet-

szett mindenkinek.” (Kaiser Dorka)
„A Békás szoros volt az egyik kedvencem: nagyon szép volt, és sokat sétáltunk a nagy hegyek között. A másik kedvencem pedig a Gyilkos-tó volt: rettenetesen jó képeket tudtunk csinálni, és maga az egész gyönyörű volt.”

Voltunk még két sóbányában is, ahol nagyon szép sóképződmények voltak. A Tordai sóbányába egy komplett óriáske-rék is befért.”

(Török Andi)

(A Vémeándi Krónika és Falusi Krisztina hozzájárulásával)

Pátyi csapat a Tájházban

ÓFALU Vanyek Bernadette a legnagyobb közösségi portálon személyes hangú bejegyzésben köszönte meg azt a szívélyes és kedves fogadtatást, amiben neki és csapatának része volt Ófaluban. A küldöttség elég messziről, Pest megyéből látogatott a Baranya megyei községbe, Páty Német Nemzetiségi Önkormányzata szervezésében.

– Olyan települést, településeket kerestünk az országban, ahol svábok laknak – mondta Vanyek Bernadette, Páty Német Nemzetiségi Önkormányzatának alelnöke. – Az sem jelentett gondot, hogy távoli helyszíneket találunk. Így utaztunk el egy különbusszal Fekedre és Ófaluba, mint két egymáshoz közeli településre. Mindkettő élményt jelentett számunkra. Úgy

A pátyiaknak nagyon tetszett az ófalui Tájház is

éreztek magunkat, mintha otthon lennénk.

A pátyiak azt is nagy elismeréssel nyugtázták, hogy elevenen élnek a hagyományok, melyek átöröklődnek az utódokra is. Az alelnöknek kifejezetten tetszett mindkét helység külleme is, mindegyik olyan, mint egy-egy ékszerdoboz.

Ófaluban ebédelt és helyi különlegességnek számító sóskiflivel várták a pátyiakat, akik a Tájházat is megtekintették. Sok élménnyel és számos hasznos ötlettel gazdagodva tértek haza és már most úgy tűnik, hogy a látogatásnak lesz folytatása. Ugyanis Bechli Erzsébet, Ófalu polgármestere is meghívást kapott Pátyra, a jövő évi pincesori rendezvényre, ahol alkalom nyílik egy kezdődő barátság erősítésére.

Átadták a műfüves pályát

Elkészült és ünnepélyes keretek között át is adták a műfüves pályát, mely a Bátaszéki Sport Egyesület (BSE) beruházása volt és nagy társadalmi összefogás eredménye.

BÁTASZÉK Nagy Ákos, a BSE elnöke elmondta, hogy két projektből áll az átadott beruházás, melynek együttes összege meghaladta a 116 millió forintot. Az egyik projekt maga a műfüves pálya, a másik a hozzá kapcsolódó kerítés és a világítás. A beruházás összegének jelentős része a vállalkozók által befizetett TAO-ból áll, illetve az önkormányzat közel negyven millió forinttal támogatta a létesítményt, mely megyei bajnoki mérkőzésekre kiválóan alkalmas, sőt egyedi kérésre akár nagy csapat is játszhat ezen a pályán.

Nagy Ákos elmondta, összeillesztették a két projektet, hogy egyszerre tudjon elkészülni a komplexum. Sok segítséget kapott az egyesület a munkálatok során a helyi vállalkozóktól, az országgyűlési képviselőktől és az önkormányzattól. A beruházás egyik szervezője, irányítója Varjas Zoltán, a BSE elnökhelyettese hozzátette: Horváth István országgyűlési képviselő köz-

Süli János, Dunai Antal, Nagy Ákos és dr. Bozsolik Róbert a műfüves pálya átadásán

reműködésével sikerült például közel negyven milliós támogatást a társasági adóból megszerezni.

A kivitelező egy veszprémi cég, az Átrium Bau Kft. volt, akiknek nagy tapasztalatuk van ezen a területen is. A munkálatok időre elkészültek, így a múlt héten a Bozsik program keretében már az óvodások és kisiskolások ki is próbálhatták a pályát.

A műfüves pálya avatóján részt vett Süli János tárca nélküli miniszter, aki a megyei labdarúgó szövetség társadalmi elnöke is, valamint Horváth István, a térség országgyűlési képviselője, Dunai Antal volt válogatott labdarúgó, aki a Magyar Labdarúgó Szövetséget képviselte és Krausz Márton, a megyei labdarúgó-szövetség titkára, valamint dr. Bozsolik Róbert,

Bátaszék polgármestere és számtalan érdeklődő.

A november végét meghazudtoló időjárás is kedvezett annak, hogy a pálya ünnepélyes átadása után elkezdődhetett a BSE-Paks U8-9 korosztályos mérkőzés, majd a BSE-Szedres U19 megyei I. bajnoki mérkőzés. Az első hivatalos mérkőzés a bátaszéki focisták és a bajai öregfiúk összecsapása jelentette.

A legkisebbek gyümölcsöt kaptak

CIKÓ Lovas hintóval érkezett a gyerekekhez a településen a Mikulás. A szülők szervezte ünnepségnek a kultúrház adott otthont. Összesen ötvenhét gyermek örülhetett a sok finomságnak. Három éves korig gyümölcs volt az ajándék a képviselő-testület felajánlásában. A három évnél idősebb gyermekek egészséges csomagot vehettek át, köszönhetően a szülőknek. A kultúrházban az anyukák és a testületi tagok fánkot sütöttek, teát főztek a nebulóknak, a felnőttek pedig forralt borral melegíthették fel magukat. Az ajándékok átadását zene és tánc követte.

Felhőtlen öröm a jóságos Mikulás társaságában

Együtt szólt a Stille Nacht

Négy kórus együtt énekelt a templomban

FEKED Adventi kórustalálkozózn zengett az ének Fekeden. Még hozzá nem is egy, hanem összesen négy csapat ajkáról. Ugyanis a meghívást a már második alkalommal megtartott rendezvényre elfogadta Lánycsók, Liptód és Somberek énekkara is. A négy együttes a helyi katolikus templomban lépett fel az ünnephez kapcsolódó szerzeményekkel. Rajtuk kívül Borka Anna és a Peck család is a közönség elé lépett hangszeres zenével, jelesül furulyával, illetve gitárokkal kísért énekkel. A záró képet közös fellépés jelentette: valamennyi résztvevő együtt adta elő a Stille Nacht, heilige Nacht kezdetű, népszerű karácsonyi dalt.

A szervezők képviseletében Schrempf Jó-

zsef német nemzetiségi önkormányzati elnök elmondta, hogy szeretnének hagyományt teremteni a kórustalálkozókból.

A Peck család is fellépett a rendezvényen

Harmincöt kisgyermeknek ültettek fát

Idén már kilencedik alkalommal nyílt lehetőségük a településen élő, avagy bátaszéki kötődésű családoknak arra, hogy kisbabájuk születését egy facsemete elültetésével is megünnepeljék. A kezdeményezés egyaránt fontos a helyi önkormányzat vezetőségének, a rendezvény szervezőinek és elsősorban a családoknak, akiknél a kisbaba érkezése nemcsak a család bővülését jelenti, hanem a szülővároshoz való kötődés megerősítését is.

BÁTASZÉK Idén harmincöt facsemetét ültettek el a Bonyhádi úton. A családokat dr. Bozsolik Róbert polgármester köszöntötte, majd közreműködésével sorsolással választották ki a körös és hársfa csemetéket. Minden évben lehetőség van arra, hogy a családba most érkező baba fájának névtáblájára a nagyobb testvér vagy testvérek nevei is felkerülhessenek. Az idén öt testvérpár kaphatott így fát, de ez évben a város egy különleges fával is gazdagodott. Miatán a Bátaszéki Nagycsaládok Egyesülete idén ünnepli fennállásának 20. évfordulóját, a kerek évforduló alkalmából a szerveződésekép-

Az elültetett fákkal tovább zöldül Bátaszék

viselői is ültettek facsemetét. Ehhez a fához mindenkit szeretettel várnak megpihenni, emlékezni vagy akár a jövőt tervezni.

Az esemény lebonyolításában főszerepet vállaló Keresztély Gyula Városi Könyvtár, miként minden esztendőben, most is ajándékkal kedveskedett a családoknak. A Bátaszéki Nagycsaládok Egyesülete jóvoltából pedig forró

tea és zsíros kenyér segítette az ültetők munkáját. A rendezvény sikeréhez a Bát-Kom 2004. Kft., a helyi tűzoltóság és Tanner Vilmos technikus is hozzájárult.

A faültetés egyetlen feltétele az, hogy a családok ugyanúgy gondozzák az elültetett facsemetéiket, mint amilyen szeretettel saját kisgyermekükről gondoskodnak.

Száz éve született a tudós, aki szülőfalujára gondolt

MÖCSÉNY Nem igazán köztudott, hogy Möcsényi is adott Kossuth-, Széchenyi- és Sir Geoffrey Jellicoe-díjas kiválóságot a hazának. Száz éve született a településen az a Möcsényi Mihály, aki nemzetközi híró kertész-mérnöként, tájépítésként írta be magát a magyar és nemzetközi tudományosság történetébe. Hosszú élete folyamán – talvaly előtt hunyt el 97. éves korában – többször is felidézte műveiben Möcsényt, ahonnan elindult. Az Egyedi tájérték – Möcsényi eszszék 14. című írásában is ezt tette:

Möcsényi Mihály
Fotó: Máté Réka

„Szülőfalumra gondoltam. Arra, hogy annak idején a malomárokból merítettem a vizet a paprikapalántákat locsolni. Malomárok. Ember ásta, hogy vize malmot hajtson, gabonát őröljön. Ívelődő fasorával jellegzetes, szép tájelem, sajátos érték.

A malomárok felől a falu felé menve Rókus-szobor fogad. Az útélágazásnál Szentháromság áll, felette a dombon Kálvária. A falut Bátaszék felé elhagyva Vendel szobor búcsúztat. A hitvilág karakterisztikus emlékei, értékei. A templomdomb temetőjében a jobbágykor földesurának – Alexander Kliegl – síremléke helytörténeti, kulturális hagyatéka, érték.

A falu mellett – a vízvázalasztó domb alatt – vasút-alagút. Felette a régi pálya, Möcsény előtt majdnem Zsibrikig, mögötte közel Szálkáiig kanyarog,

hogy megfeleljen az 'emelkedés' korabeli előírásainak. A közlekedéstörténet táji tanú, elemei, netán értékei.

Eszembe jutottak a dülőnevek (persze régi frank megnevezésük): Bükk-dülő, Papdülő, Rác-kút – mindegyik táj történeti, tájalkítási emlék. Emlékeztem rájuk, arra is, miért. A Bükk-dűlőben egymástól eltérő méretűek voltak a szántótagok, illetve szőlők, és tulajdonosi sorrendjük nem felelt meg a falu házszám-sorának. A dülő története? Összeálltak néhányan a faluból és megállapodtak a földesúrral a bükkerdeje egy részének irtásáról, megszerzéséről. A Rác-kút? A szomszédos Grábóc községben van a rácsok hét magyarországi kolostorának egyike. Nagy birtokukból úgy tűnik, adtak el 'tagokat'.

Szülőfalum – a háromezret meghaladók között – kicsiny település. (...) A második világháború után lakóinak kétharmadát kitelepítették, mert 1941-ben német nemzetiségűnek vallották magukat, és 'Volksbundisták' voltak. Helyükre csángó-székelyek települtek. Pár évvel később a szlovák területről kitelepített magyaroknak kellett 'hely'. Hogy legyen, kitelepítették a faluból a magukat magyar nemzetiségűnek vallott frankokat.”

Zsúfolt terem a közmeghallgatáson

VÉMÉND Zsúfolásig megtelt a házasságkötő terem a közmeghallgatás alkalmából. Volt, aki a terembe sem fért be. Honti Gabriella az RHK Kft. kommunikációs osztályvezetője és Bagdy László a Lakossági Ellenőrzési Csoport vezetője tájékoztatta a lakosságot. Honti Gabriella gratulált az újonnan megválasztott képviselőinknek illetve elmondta, hogy milyen fontos a felek közti bizalom. Beszámolójában a Bataapáti mellett létrehozott tározóról volt szó. Elmondta, hogy 2017-ben az első kamra megtelt, a második kamrába a jövő évben kezdenek kis és közepes aktivitású hulladékot beszállítani. Itt már más tárolási technológiát fognak alkalmazni jobb helykihasználással. A telephely szervezeten látható. Májusban lesz nyílt nap.

Bagdy László a beszédében elmondta, hogy a TETT társulás már évtizedek óta jól működik. A lakosság tájékoztatását fontosnak tartja, és úgy látja, hogy egyre elfogadóbbak az emberek a tárolóval kapcsolatban, egyre nagyobb a bizalom feléjük. Elmondta továbbá, hogy a tároló további működtetésére az épülő Paks 2 miatt is szükség lesz. Létezik egy lakossági ellenőrző csoport, akik között minden településről jelen vannak és ők a beszállítások alatt évi 8-10 alkalommal ellenőrzést is tartottak. Amióta a beszállítási szünetel, azóta a tagok oktatásokon vesznek részt, hogy mire kell figyelniük. Az atomenergia jelenleg a leghatékonyabb és leggazdaságosabb energiaforrásunk, szükségünk van rá az elektromos áram előállításához.

(A Véméndi Krónika és Weintraut Zoltán hozzájárulásával)

A közmeghallgatáson Bagdy László is tájékoztatta a közönséget
Fotó: Weintraut Zoltán

Remekül szót értettek a fulda vidéki németekkel

FEKED Az „öshaza” felfedezésére indult ősszel négy nap erejéig Feked harmincnegyzet tagú csapata. Ez azt jelenti, hogy a résztvevők Németország Hessen tartományával, azon belül Fulda városával és környékével ismerkedtek meg. A Feked Német Nemzetiségi Önkormányzata szervezésében tett útról Schmidt Zoltán képviselő, a küldöttség vezetője adott élménybeszámolót lapunknak.

– Őseink Fulda vidékéről érkeztek Fekedre, ezért céloztuk meg éppen ezt a területet – kezdte Schmidt Zoltán. – Korábbi, jól működő személyes kapcsolatra támaszkodhatunk, annak is köszönhető, hogy nemcsak előre tudtak rólunk, de mindenütt szívélyesen is fogadtak bennünket. Már rögtön az elején kellemes meglepetések érték bennünket a meglátogatott falvakban. Először is a használt nyelv jelentős hasonlósága hatott a felismerés erejével és örömeivel. Baden-Württembergben vagy Bajorországban járva mi, fekediek nem mindig értjük pontosan az ottani német nyelvjárást. Ám itt, a fuldai vidéken úgy éreztük, mintha Fekedről Véméndre mentünk volna át. Tudtuk persze, hogy felmenőink innen származnak, mégis örömmel nyugtáztuk ezt a hasonlatosságot. Emellett olyan családnevekkel is találkozunk, melyek

A fekedi csapat

Fulda főtere

Fekeden ugyancsak máig léteznek. Sőt, ott is él az a szokás, melynek értelmében a házakon egy ódon tábla mutatja az egykori építető nevét. Ez akkor is így van, ha néhány nemzedékkel később már

nem a leszármazottak élnek a házban. Fekeden magam is egy ilyen épületben lakom családommal.

A csapat egyébként jórészt a Klumpenjäger Tánccsoport és a Fekedi Vegyeskar tagjaiból állt, s

ez a tény módfelett gyümölcsözőnek bizonyult. A község küldöttei ugyanis több alkalommal is felléptek, örömmel fogadtak és nagy sikerű ízelítőt adva a dél-dunántúli, baranyai németek kultúrájából, hagyományaiból. Az útipoggyász tartalmát képezte egy különleges, szakrális tárgy is. Feked kincsei közé tartozik az a mintegy háromszáz éves, fa kötésű Biblia, melyet annak idején Augsburgban nyomtattak. Ezt a Bibliát a fekediek Ried településén, az ottani templomban tartott szentmisén az oltárra helyezték, ilyen módon teremtve spirituális összeköttetést a két térség, az elszármazottak és a helybeliek között.

– Úgy tűnik, lesz folytatás is – közölte Schmidt Zoltán. – Schmalnau énekkarának tagjai kijelentették, hogy szívesen meglátogatnának bennünket. Ezt nagy örömmel nyugtáztuk és meg is hívtuk őket a jövő évi, fekedi stífoler fesztiválra. Természetesen meghívtuk kinti szervezőinket, kapcsolat tartóinkat, akik mint említettem, régi, jó ismerőseink. Mindent összegezve, bár anyagi szempontból elég sokat kellett áldozni, a hozadék még jelentősebb volt, mindannyian maradandó élményekben részesültek. Akik nem jöhettek velünk, azok a kultúrházban a közelmúltban tartott film és fénykép vetítéses úti beszámolóknak tekinthettek be fuldai kirándulásunkba.

Máz került a mézeskalácsra

ÓFALU Advent második vasárnapján, amikor újabb gyertyák gyúlnak ki, már hagyomány a községben a mézeskalács díszítés. Ez a foglalkozás délután kezdődött a kultúrházban, Szitó Magdi vezetésével. A Hidason élő, ismert kézműves visszatérő vendég Ófaluban. Érkezése után a helyi ügyes kezű asszonyok a rendelkezésre

bocsátott recept alapján megsütötték a mézeskalácsokat.

Szitó Magdi bemutatta azt, hogy miként kell nekifogni a máz elkészítésének, mekkora mennyiségű cukorra és tojásfehérjére van szükség ahhoz, hogy úgymond írásképes legyen az anyag. Ha minden megfelelő, kezdődhet az

írókázás, azaz a máz felvitele. A helyi lakosok kívül a környező településekről is érkeztek érdeklődők. Sok iskoláskorú gyermek is úgy döntött, hogy részt vesz a díszítésen, mely a saját hagyományokon alapuló, kifinomult formavilágával a valós művészetből ad szó szerint ízelítőt.

Kicsik és nagyok egyaránt mázalták a mézeskalácsokat

Bechli Erzsébet polgármester és Hufnagel Ádám alpolgármester gyújtotta meg az adventi gyertyát